

METSÄNTUTKIMUSLAITOKSEN

40-

VUOTISJUHLARETKEILY

PUNKAHARJUN KOKEILUALUEESSA

HEINÄKUUN 1 PÄIVÄNÄ 1958

RETKEILYOHJELMA

- klo 8.30—10.00 Kahviaamiainen
Tervehdyssanat
- 10.00—12.00 Retkeilyä
- 12.00—13.15 Kenttälounas
Katsaus metsäntutkimuslaitoksen
kehittämissuunnitelmiin, Suomen
akatemian jäsen, professori Yrjö
Ilvessalo
- 13.15—16.30 Retkeilyä
- 17.30—19.30 Päivällinen hotelli Finlandiassa
Vapaa sana

RETKEILYKOHTEET

Retkeily tapahtuu oheisen kartan osoittamaa kulkutietä noudattaen ja sen aikana esitellään seuraavat kohteet:

Kohde 1. Visakoivuviljelmä. Istutettu lokakuussa 1932 1+3-vuotisilla visakoivun taimilla 1.5×1.5 m:n istutusvälein. Siemen luonnonvaraista, Aulangon puistosta. Visautumattomia koivuja on poistettu eri vuosina useaan kertaan. Visautuneita runkoja on karsittu v. 1940.

Visakoivujen ollessa 22 vuoden ikäisiä oli visautuneita runkoja yhteensä 650 kpl hehtaaria kohden ja niistä rungollisia n. 500 kpl.

Kohde 2. Tutkimus kuusen maantieteellisistäroduista. Istutettu keväällä 1931 käyttäen 3-, 4- ja 5-vuotisia taimia ja 1.3×1.5 m:n istutusvälejä. Viljelmäruutujen yleisin koko on 15 aaria. Harvennettu vuosina 1948, 1954 ja 1957.

Kaikkiaan 25 paikkakunnalta kerättyä siementä on käytetty pohjoisimman ollessa Muoniosta ja eteläisimman Unkarista. Parhaan keskimääräisen kasvun on tähän mennessä antanut Karjalan Kannakselta peräisin oleva rotu (6.2 m³/ha); varsin lähelle sitä tulevat Tuusulasta ja Eestistä peräisin olevat rodut.

Kohde 3. Pluspuukokoelma. Kokoelman perustaminen on aloitettu v. 1953. Siihen pyritään liittämään jokainen Etelä-Suomesta valittu pluspuu kolmena vartteena. Istutusväli on 4 m. Nyt sisältää kokoelma kaikkiaan 461 pluspuuta.

Kohde 4. Männikön harvennuskoe. Metsikkö on perustettu v. 1898 hajakylvöllä. V. 1924 sijoitettiin metsikköön metsänarvioimisen osaston toimesta pysyvät koealat 18 a, b ja c, joista koeala c on luonnontilainen ja koealaa b on käsitelty lievillä sekä koealaa a voimakkailla harvennuksilla kaikkiaan 7 kertaa. Keväällä 1958 eli puuston ollessa 60 vuoden ikäistä oli valtapituus n. 23 m. Muut tunnuksat nähdään seuraavasta asetelmasta.

	Puusto kuorineen	Vuot. kasvu kuoretta m ³ /ha	Kokonaiskasvu kuorineen	Poistuma % kokonais- kasvusta
18 a	200	7.2	609	67
18 b	283	8.2	558	49
18 c	434	10.2	573	24

Kohde 5. Taimiston perkauskoe. Koivun ja männyn muodostama sekataimisto, joka on saanut alkunsa v. 1949 suoritetun kaskeamisen jälkeen. Kaskialalle kylvettiin 1.3 kg männyn siementä hehtaaria kohden. Koivu on syntynyt luonnonsiemennyksestä.

Ala on nyt jaettu kahteen osaan. Osalla 4 a on männyn taimisto vapautettu koivun taimistosta poistamalla suurikokoisimmat koivun taimet. Ala 4 b on jätetty käsittelemättä.

Kohde 6. Metsänviljelykoe. Istutettu toukokuussa 1953 3-vuotisia Siperian lehtikuusen taimia (joukossa muutama Kuriilien lehtikuusi käyttäen 3.0×3.0 m:n »ylipitkiä» istutusvälejä.

Kohde 7. Puulajin vaikutus maahan. Koeala 9 b. Kuusikko on perustettu v. 1878 käyttäen vakokylvöä ja erittäin runsasta siemenmäärää (13 kg/ha). Vakojen välimatka toisistaan oli 1.5 m. Metsää on harvennettu lievästi 9 kertaa. Kokonaistuotto oli vuoteen 1955 mennessä $285 \text{ m}^3/\text{ha}$ (kuorineen) ja kasvu mainittuna vuonna $5.4 \text{ m}^3/\text{ha}$ (kuoretta).

Kohde 8. Raudus- ja hieskoivun kehitystä vertailtava koe. Entiselle pellolle keväällä 1937 istutettu 2 vuoden ikäisiä rauduskoivun (oikealla) ja hieskoivun (vasemmalla) taimia 1.7×1.7 m:n taimivälein. Molempia viljelmiä on harvennettu vuosina 1946, 1949 ja 1955. Syksyllä 1955 eli koivujen ollessa 21 vuoden ikäisiä oli rauduksen valtapituus 17.1 m ja hieksen 14.9 m. Kokonaistuotto oli rauduskoivikossa siihen mennessä $150 \text{ m}^3/\text{ha}$ (kuorineen) ja hieskoivikossa $118 \text{ m}^3/\text{ha}$.

Kohde 9. Lehtikuusen kasvatuskoe, ns. Heikinheimon lehtikuusikko. Istutettu Siperian lehtikuusen ns. Raivolan rodun 4-vuotisia taimia entiselle laihdutetulle pellolle 3.0×3.0 m:n istutusvälein.

V. 1955 metsikön ollessa 30 vuoden ikäinen oli puuston valtapituus 19.0 m, vuotuinen kasvu $17.4 \text{ m}^3/\text{ha}$, puuston kuutiomäärä $246 \text{ m}^3/\text{ha}$ ja 1.3 m:n korkeudelta yli 20 cm:n läpimittaisten puiden lukumäärä 542 kpl/ha.

Kohde 10. Mäntysahatukkien laatuluokitus. Sahatukkien laatuluokituksen havainnollistamiseksi on kymmenen runkoon merkitty maalirenkaalla tyvitukin katkaisukohta ja rinnankorkeudelle roomalaisella numerolla tukin laatuluokka.

Kohde 11. Karsimisen vaikutus puun laatuun. Männyt on kylvetty v. 1892 hajakylvöllä. Koivut ovat syntyneet luontaisesti myöhemmin ja ovat nyt n. 50 vuoden ikäisiä. Puut on karsittu vv. 1930—36. Kahdesta kaadetusta rungosta nähdään karsimisen vaikutus männyn ja koivun laatuun.

Kohde 12. Tutustuminen Punkaharjuun. Punkaharju on liikenteellisesti tärkeänä luonnonsiltana ja erinomaisen kauniina paikkana lunastettu valtiolle jo yli sata vuotta sitten. Sen metsiä on vaalittu kauneudellisten näkökohtien mukaan ja eräs pieni osa — Kokonniemi — on säilytetty täydessä luonnontilassa.

RETKEILYKOHTEET

